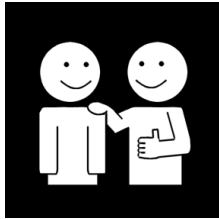

GROEILIJN SEO MAANDACTIEPUNTEN

SLOGAN MAANDACTIEPUNT	CONCRETISERING	AANPAK:
<ul style="list-style-type: none"> • Thema • Deeldomein SEO • Doelen 	<p style="text-align: center;">Ik-doelen (leefrapport) (OD type 8 - type 1 - type 3)</p>	<p>- Afspraken op schoolniveau - Bijkomende mogelijke materialen, visualisatie, methodieken...per PE. Nieuw (spel)materiaal uit te proberen tijdens schooljaar 2014-2015</p>
<p>0. OPENING SCHOOLJAAR: het schildpadverhaal</p>	<p>(zie maandactiepunt 3)</p>	<p>Schoolniveau: eigen beeldverhaal schildpad voor alle PE.</p>
<p>1. 'EEN MOMENTJE VOOR EEN COMPLIMENTJE!'</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thema: zelfbeeld • Deeldomein 1: dynamisch-affectieve ontwikkeling: zelfwaardering en attributie • Doel: - positief zelfbeeld bevorderen - leren geven en ontvangen van complimenten 		
	-Ik weet waar ik goed en sterk in ben. (OD 1 - OD 1)	<p>Schoolniveau: PAD-kind van de week</p> <p>SLK: PAD-boekje/mapje</p> <p>- Pluimenduimpje</p> <p>- 'Wie ben ik?' Thema 'Ik en de ander', (Godsdienstles)</p>
	-Ik weet wat ik kan en wat niet. (OD 1 - OD 1)	
	-Ik herken positieve eigenschappen bij mezelf. (OD 5 - OD 4)	
	-Ik aanvaard dat de leerkracht me zegt/toont dat ik het goed doe. (OD 6 - OD 5)	

	-Ik waardeer het als een andere leerling zegt wat ik goed kan. (OD 6 - OD 5)	- 'Wat doe ik graag?'. Thema 'Welkom in de klas' (Wero)
	-Ik kan bij een activiteit of taak zeggen wat ik goed heb gedaan. (OD 6 - OD 5)	- 'Ik hou van mij'. Spiegel-tekenopdracht Doremi.
	-Ik kan waardering tonen door te zeggen wat een ander goed doet. (OD 62 - OD 41)	<p>BK: PAD-boekje: met onderscheid tussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - compliment over het uiterlijk - compliment over gedrag/wat je goed kan - compliment over een bezit <p>- EQ-Babbelspel (level 1)</p> <p>TK: PAD-boekje</p> <p>TK1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinderkwaliteitenspel en/of Spiegel jezelf spel (naargelang niveau lln.) - Gebruik van prentenboeken (afspraak bib) <p>TK8:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De bloemenweide: elke leerling schrijft zijn talent in het hart/de kern van de bloem. Deze bloemen worden aan de muur gehangen, zodat de leerlingen elkaars talenten kunnen gebruiken tijdens bijvoorbeeld een groepswork. - 'Een momentje voor een complimentje': de leerlingen schrijven voor elkaar complimentjes en posten dit in elkaars envelop. - 'Hé doe je mee? Afscheid nemen' - EQ-Babbelspel (level 2) - De leerlingen vullen een vragenlijst in om hun talenten in kaart te brengen, zo weten ze waar

		<p>ze goed in zijn. (meervoudige intelligentie)</p> <p>EK: PAD-kind + Complimentenposter</p> <p>EK8A:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'Kinderkwaliteitspel' - Complimentenbloem <p>EK8B:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'Ik ben STEENgoed!' kwartetspel <p>EK1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'Ik ben STEENgoed!' bordspel
<p>2. 'ALLE GEVOELENS MOGEN, MAAR NIET ELK GEDRAG MAG!'</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thema: gevoelens • Deeldomein 2: sociale cognitie • Doel: (basis)gevoelens bij zichzelf kunnen herkennen en benoemen 		
	<p>-Ik merk op dat er verschillende emoties bestaan bij mezelf en bij de anderen. (OD 2 - OD 2)</p>	<p>Schoolniveau: afgesproken gevoelens per niveau aanbrengen/herhalen.</p>
	<p>-Ik herken wat ik voel en kan dit benoemen. (OD 20 - OD 16)</p>	<p>SLK: blij, bang, boos, verdrietig (met visualisatie van PAD)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doos vol gevoelens: situatieprenten - 'Zo voel ik mij' (Plaatsen van mijn kaartje bij mijn gevoel) - 'Jezus in de storm': thema 'bang zijn' , zie godsdienst.

		<p>BK: idem SLK + privé, moe, teleurgesteld, woedend, nieuwsgierig (mèt gebruik van PAD-emotiekaartjes)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het schildpad spel - Het kind-erger-je-niet-spel - Gevoelensmemory: benoemen van gevoelens die ze zien - Gevoelensdomino: koppelen van beelden aan emoties - 'Waar is Jan?' (zie ook dramalessen muzische) - Bewegen op 'emotie'-muziek (zie ook dramalessen muzische) - Fotocollage van basisgevoelens per leerling - EQ Babbelspel (level 1) <p>TK: idem BK + beschaamd, zenuwachtig, geprikkeld, gefrustreerd, eenzaam, kalm, opgewonden, houden van, hoop, trots (mèt gebruik van PAD-emotiekaartjes, transfer proberen te leggen naar andere situaties buiten de SEO-les)</p> <p>TK1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - foto's van emoties uit tijdschriften - EQ-Babbelspel (level 1) - Color Cards emotions <p>TK8:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voelsprietenspel - Emoscoop
--	--	--

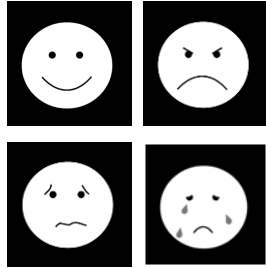
		<ul style="list-style-type: none"> - EQ-Babbelspel (level 2) - De geleerde emoties gebruiken in een toneeltje/poppenspel/rollenspel dat ze zelf hebben bedacht. - Foto's van emoties en situatieprenten bespreken. (niet van Emoscoop! EK8A gebruikt deze) <p>EK: idem TK + spijt, jaloers, tevreden (mét gebruik van PAD-emotiekaartjes én emotiemeter, uitbreiden naar foto's, van emoties, nadruk op transfer buiten de les SEO). Eventueel nog bijkomende gevoelens aanbrenge</p> <p>EK8A:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Emoscoop: situatieprenten <p>EK8B:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lekker-in-je-vel-spel <p>EK1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Emoscoop: situatieprenten - EQ-Babbelspel (level 2) - Lekker-in-je-vel-spel <p>- PAD, band 4, les 53: 'Hoe kom ik te weten hoe anderen zich voelen?'</p> <p>PAD, band 4, les 54: 'Hoe kom ik te weten hoe ik mij voel?'</p>
	<p>-Ik zie dat er een verband is tussen voelen, denken en doen. (OD 23 - OD 13)</p>	<p>Schoolniveau: BOM-model</p> <p>TK 8:</p> <ul style="list-style-type: none"> - EQ-Babbelspel (level 2) <p>EK1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - EQ-Babbelspel (level 2)

	<p>-Ik verwoord of toon hoe ik me voel op een sociaal aanvaardbare manier. (OD 17 - OD 15)</p>	<p>SLK: - 'Zo voel ik mij' (Plaatsen van mijn kaartje bij mijn gevoel)</p> <p>BK: - Situatieprentjes van PAD: zoek verschillende manieren om te reageren en kies er enkele uit</p> <p>TK1: - Emotiekaartjes van PAD in houder plaatsen</p> <p>TK8: - In de klas hangt een papier met een zee op geschilderd (helder en donker water). Alle leerlingen knutselen een visje en plaatsen hun visje in het water hoe ze zich voelen. Daarna kan er een kort gesprekje hierover volgen.</p> <p>EK1: - PAD, band 4, les 52: 'Hoe zou jij je voelen als...?'</p>
	<p>-Ik weet dat ik zelf verantwoordelijk ben voor wat ik doe. (OD 11 - OD 10)</p>	<p>Schoolniveau: Fiche bij conflict: herstelgesprek (St. Victor) EK8A en B: -Stop-denk-doe-spel</p> <p>EK1: -Stop-denk-doe-spel</p>

<p>3. 'IK ZEG OP TIJD 'STOP', DAN VERLOOPT ALLES 'TOP'!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thema: zelfcontrole • Deeldomein 1: dynamisch-affectieve ontwikkeling • Doel: - bedachtzame houding aanleren bij probleemsituaties: tot rust kunnen komen, eerst denken en dan doen. <ul style="list-style-type: none"> - stimuleren van zelfcontrole - relatie oorzaak-gevolg leren 		
	<p>-Ik herken/benoem het gevoel 'boos'. (OD 20 - OD 16)</p>	<p>-Schoolniveau: emotiekaartjes PAD, schildpadverhaal PAD, Stoplichtposter PAD (enkel rood licht = stop!), gebruik van PAD-stoel, PAD-blok, PAD-kast, BOM-model</p> <p>SLK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doos vol gevoelens: situatieprenten <p>BK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motorische oef./spelletjes om 'start-stop' aan te leren (zie ook dramalessen wero, LO) - "Energize! groepsactiviteiten voor groot en klein." (bewegingstussendoortjes) - Stressballen (gemaakt door de leerlingen) <p>TK8:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stop-denk-doe-spel - Muzische (bewegings)tussendoortjes: "Hupla", "Rugla", "Joepla" - Ontspanningsactiviteiten: "Het yoga-avontuur voor kinderen", "Rust en ontspanning met spelletjes", "Twee maten rust", "Hé doe je mee?"
	<p>-Ik weet wanneer ik me niet meer onder controle kan houden. (OD 16 - OD 14)</p>	
	<p>-Ik blokkeer niet in nieuwe situaties. (OD 17 - OD 15)</p>	
	<p>-Ik zie dat er een verband is tussen voelen, denken en doen. (OD 23 - OD 17)</p>	
	<p>-Ik weet wanneer het een goed moment is om tot rust te komen/te padden. (OD 17, 45 - OD 15, 32)</p>	
	<p>-Ik kan de leerkracht vragen om te padden wanneer dit nodig is. (OD 42, 51 - OD 34)</p>	

		<p>Tot rust komen", "Ik ben OK, voorleesverhalen met mindfulnesstips"</p> <ul style="list-style-type: none"> - Concentratiespelletjes om tot rust te komen: "Stippe Stappe", "Boommandala's", "Indianenmandala's"
<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijke uitbreiding: strategieën aanreiken om sociale probleemsituaties op te lossen in verschillende stappen. 	<p>-Ik zoek bij een conflict naar een oplossing die voor beiden goed is. (OD 45 - OD 32)</p>	<p>Schoolniveau: BOM-model+ Fiche bij conflict: herstelgesprek (Sint-Victor)</p> <p>SLK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'Conflicten oplossen op school' Baert - 'Fair Play', Visodidac (niveau bekijken) <p>BK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'Conflicten oplossen op school' - Speelplaatssituatieprenten bespreken - 'Spelen op problemen op te lossen' (boek Panta Rhei) <p>TK1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Coole kikker kwartetspel: in de vorm van een rollenspel a.d.h.v. van de verschillende thema's <p>TK 8:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "SOS-conflict" - Stop-denk-doe-spel! <p>EK8A:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Problemen - werken met levensechte situaties: Hoe is dit kunnen gebeuren? Hoe zou ik het volgende keer anders kunnen doen? - tijdens godsdienst werken met bijbelverhalen

		<p>EK8B:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geweld? Stop! <p>EK1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Problemen - Geweld? Stop!
<p>4. 'IK VOEL, IK VOEL WAT JIJ NIET VOELT...!'</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thema: zich inleven in anderen • Deeldomein 2: sociale cognitie: theory of mind en perspectiefneming • Deeldomein 3: sociale vaardigheden en competenties: ik en de ander: inleving • Doel: - gevoelens bij anderen herkennen en benoemen. <ul style="list-style-type: none"> - inzien dat anderen in dezelfde situatie andere gevoelens kunnen hebben. 		
	<p>-Ik herken wat ik wil, denk, voel en doe in verschillende situaties. (OD 21 - OD 22)</p>	<p>SLK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'Zo voel ik mij' (Plaatsen van mijn kaartje bij mijn gevoel)
	<p>-Ik laat zien wat ik vanbinnen voel. (OD 22 - OD 22)</p>	<p>BK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'Spiegel jezelf voor de spiegel' <p>TK1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Emotiekaartjes PAD plaatsen in houder <p>TK8:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In de klas hangt een papier met een zee op geschilderd (helder en donker water). Elke leerling knutselt een visje en plaatsen hun visje

		<p>in het water hoe ze zich voelen. Daarna kan er een kort gesprekje volgen over hoe ze zich voelen.</p>
	<p>-Ik weet dat wat ik voel en denk niet hetzelfde is als wat iemand anders voelt en denkt. (OD 5 - OD 19)</p>	<p>BK: - Coole kikker: 'Spring kikker, spring!'</p> <p>TK1: - Coole kikker: 'Spring kikker, spring!', maar met andere situatieprenten/verhalen</p> <p>TK8: - Verhaal vertellen waarbij het slot moet worden gespeeld door groepjes leerlingen in een rollenspel, zodat het duidelijk is dat eenieder een ander gevoel kan hebben bij eenzelfde situatie. Dit kan ook bijvoorbeeld naar aanleiding van een conflict op de speelplaats. - Kinderboeken 'Stoer!', 'Bang!', 'Raar!'</p> <p>EK8A: - Emoscoop</p> <p>EK8B: - Gezichtspunten - Emoscoop</p> <p>EK1: - Gezichtspunten - Emoscoop</p>

	<p>-Ik herken de gevoelens van de ander door te kijken naar de lichaamstaal. (OD 24 - OD 18)</p>	<p>BK: - 'Waar is Jan?' (hoe voelt de ander zich?)</p> <p>TK1: - EQ Babbelspel (level 1)</p> <p>TK8: - EQ-Babbelspel (level 2) - De leerlingen krijgen een situatieprent of een omschreven situatie (vb. Ik word gepest.) en de leerlingen beelden uit zonder te praten.</p> <p>EK8A: -PAD band 4 les 53: 'Hoe weten we hoe andere mensen zich voelen?'. -PAD band 4 les 56-58: 'manieren'. - Colorcards Emotions</p> <p>EK1: - EQ-Babbelspel (level 2) - Colorcards Emotions -PAD band 4 les 53: 'Hoe weten we hoe andere mensen zich voelen?'. -PAD band 4 les 56-58: 'manieren'.</p> <p>EK8B: - Colorcards Emotions</p>
	<p>-Ik zeg wat ik zie, hoor, voel, denk en doe in een bepaalde situatie. (OD 25 - OD 20)</p>	<p>SLK: - 'Zo voel ik mij' (Plaatsen van mijn kaartje bij mijn gevoel + gesprek)</p>

	-Ik hoor wat de ander ziet, voelt, denkt en doet in een bepaalde situatie. (OD 25 - OD 18)	BK: - Coole kikker: 'Spring kikker, spring!'. TK1: - Coole kikker: 'Spring kikker, spring!', maar met andere situatieprenten/verhalen TK8: - Coole kikker: 'Spring kikker, spring!', maar met de emotieprenten van PAD. EK1: - Coole kikker: 'Spring kikker, spring!', maar met de uitgebreidere emotieprenten van PAD. - het Babbelspel
	-Ik kan bij een ander gevoelens van bang, blij, boos en verdrietig zijn, herkennen en meeleven in dit gevoel. (OD 38 - OD 27)	BK: - de emotiebus
	-Ik houd rekening met de gedachten, wensen of gevoelens van anderen. (OD 27 - OD 19)	TK8: - EQ-Babbelspel (level 2) EK8A+B: - PAD band 5 les 85: 'onderscheid per ongeluk en expres'. EK1: - PAD band 4, les 60: 'onderscheid per ongeluk - expres'
	-Ik ervaar dat mijn gedrag dat van anderen beïnvloedt. (OD 103)	TK8: - Oorzaak - gevolg (met en zonder prenten): De leerlingen kijken/lezen de oorzaak en verwoorden het gevolg. EK8A : - PAD band 4 les 56-59: 'manieren'.

		EK1: - PAD band 4 les 56-59: 'manieren'
5. 'SAMEN KOMEN WE VERDER!' <ul style="list-style-type: none"> • Thema: samenspelen/-werken • Deeldomein 3: sociale vaardigheden en competenties: ik en de ander, leven en samenwerken in groep. • Doel: - leren samenspelen en samenwerken - inzien dat je samen meer bereikt dan alleen. 		
	-Ik ken de regels en afspraken om <i>in de klas</i> samen te spelen/werken. (OD 79 - OD 59)	Groepsniveau: klasregels SLK: - Vertelplaten 'samenleving' Baert
	-Ik houd me aan deze regels/afspraken in de klas. (OD 79 - OD 59)	
	-Ik ken de regels en afspraken om <i>buiten de klas</i> samen te spelen/werken. (vb. speelplaats, refter, bus...) (OD 79 - OD 59)	Schoolniveau: speelplaats-, refter-, bus-regels... BK: - Situatieprenten speelplaats
	-Ik houd me aan deze regels/afspraken. (OD 79 - OD 59)	
	-Ik kan bij het spel/werk de nabijheid van een ander aanvaarden. (OD 79 - OD 60)	Schoolniveau: speelplaatswerking/speelhut SLK: - Samenwerkingsposter - Hoekenwerk
	-Ik kan samenspelen met andere leerlingen. (OD 80 - OD 62)	
	-Ik kan samen met iemand anders aan dezelfde activiteit werken. (OD 79 - OD 60)	BK: - Hoekenwerk - Tutor-lezen samen met lln. hoger leesniveau - Coöperatieve werkvormen - "Energize!", groepsactiviteiten voor groot en klein. - Twister Hoepa (per 2 samenwerken)

		<p>TK1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'Energizers' om groepsgevoel te bevorderen - gezelschapsspelen - uitstap naar het rusthuis - kookactiviteit met de klas - Cooler kikker kwartet spel <p>TK8:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een muzische groepsactiviteit tot een goed einde brengen: de opdracht en het einddoel worden gegeven, de leerlingen zorgen ervoor dat ze het einddoel bereiken zoals aan hen gevraagd werd (evt. met rollen coöperatief leren). - Tussendoortjes of spelactiviteiten om het groepsgevoel te bevorderen. - "Hé doe je mee? Actie + In het bos en op het plein + Voel je goed in de groep" <p>EK8A:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PAD band 4, les 72-73: 'erbij horen - afgewezen worden'. <p>EK8B:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoekenwerk en groepswerk: leren samenwerken met iedereen (bewuste samenstelling van groepjes en aanmoedigen) <p>EK1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PAD band 4, les 72-73: 'erbij horen - afgewezen worden'. - groepswerk stimuleren
--	--	---

	-Ik werk samen en hou rekening met de afspraken. (OD 79, 80, 83 - OD 62, 64)	School niveau: - Coöperatieve werkvormen: zie Syllabus - kaartjes voor verschillende rollen bij Coöperatief leren TK8: - Elkaar anoniem evalueren na een groepswerk: Waar liep het fout? Hoe komt dit? - De leerlingen noteren in groepjes tien belangrijke zaken die nodig zijn om goed samen te werken. EK1: - evaluatie van groepswerk: invullen evaluatiefiche (uitbreiden naar EK8) + klasgesprek hierover (gebruik van smileys)
	-Ik neem verantwoordelijkheid op in mijn groep. (OD 81 - OD 63)	
	-Ik evalueer of we de inhoud van de taak goed hebben uitgevoerd. (OD 81 - OD 63)	
	-Ik reflecteer over mijn eigen aandeel tijdens het groepswerk. (OD 81 - OD 63)	
	-Ik evalueer of ieder zijn taak, zijn rol in de groep heeft uitgevoerd. (OD 81 - OD 63)	
	-Ik evalueer of de groeps sfeer goed was. (OD 81 - OD 63)	
<ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiding : seksuele opvoeding 	De leerling ervaart seksuele gevoelens. (OD 232)	EK: VOOR SCHOOLVERLATERS - zie ook groeilijnen en lessen wero (o.a. thema 'Veranderen') - eigen lessenspakket: bundel voor de leerlingen rond seksuele opvoeding, 'Levende lijven, beeldmateriaal...'
	De leerling exploreert seksuele gevoelens. (OD 233)	
	De leerling gaat op een aanvaardbare manier om met seksuele gevoelens. (OD 234)	
	De leerling herkent passende en niet-passende aanrakingen. (OD 235)	
	De leerling herkent passende en niet-passende geheimen. (OD 236)	
	De leerling reageert assertief tegen niet-passende en/of ongewenste intimiteiten en/of ongewenst seksueel gedrag. (OD 237)	
	De leerling weet waar hulp te vinden bij ongewenst seksueel gedrag. (OD 238)	
	De leerling bouwt een gezonde seksuele relatie uit. (OD 239)	

